

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá antropologickým profilem dětí s ADHD (*attention deficit hyperactivity disorder*), jež je jednou z nejčastějších psychiatrických diagnóz dětského věku. Řada studií prokázala vztah ADHD k odlišnostem v tělesném růstu, nejčastěji ve smyslu růstové retardace a nižších hmotnostních parametrů. Často jsou však tyto odlišnosti dávány do souvislosti s farmakologickou terapií syndromu. Někteří autoři také poukazují na možnost vlivu samotné poruchy ADHD.

V této práci porovnáváme antropometrické parametry 40 chlapců s ADHD ve věku 6,00-10,99 let, kteří nejsou léčeni pomocí farmak (methyلفenidátu), a 172 chlapců kontrolního souboru, jehož sestavení pro využití v klinickém výzkumu poruchy ADHD bylo jedním z cílů diplomové práce. Porovnány byly také anamnestické údaje získané pomocí dotazníků a poskytující informace např. o porodních parametrech, délce kojení, stravovacích návycích, o množství času stráveném fyzickou aktivitou nebo u televize.

Kontrolní soubor zdravých jedinců byl sestaven z toho důvodu, aby lépe odrážel somatický profil dnešní dětské populace a poskytl také srovnávací údaje anamnestické. Vůči aktuálně užívaným růstovým standardům vykazoval kontrolní soubor některé významné rozdíly, svědčící o působení sekulárních trendů zvláště v tělesné výšce a tělesné hmotnosti a signifikantní rozdíly v poměru komponent tělesného složení. Při porovnání souboru chlapců s ADHD a kontrolním souborem vykazovali chlapci s ADHD signifikantně nižší tělesnou výšku, menší délku dolních končetin, obvod hlavy, obvod břicha, střední obvod stehna a nižší podíl svalové hmoty na celkové tělesné hmotnosti. Významné odlišnosti byly nalezeny i u anamnestických údajů týkajících se stravovacích návyků, počtu sourozenců, délky kojení a fyzické aktivity. Chlapci s ADHD častěji vynechávali večeři, avšak konzumovali častěji jídlo navíc mimo základních pěti jídel denně. Dále byli kojeni kratší dobu a měli spíše menší počet sourozenců. Méně času také trávili fyzickou aktivitou. U kontrolního souboru byl prokázán vztah některých anamnestických údajů k jednotlivým složkám tělesného složení. Porodní komplikace, pořadí narození a konzumace jídla navíc pozitivně korelovali s procentem tělesného tuku. Vzdělání matky, doba zahájení příkrmování dítěte a vybíravost v jídle s procentem tělesného tuku korelovali negativně.

Výsledky se přiklánějí k hypotéze o specifických odlišnostech tělesného růstu ve vztahu k syndromu ADHD. Dále byly nalezeny i odlišnosti v anamnestických údajích, které je však nutné blíže prověřit v budoucích studiích.

Klíčová slova: ADHD, antropologický profil, tělesné parametry, anamnestické údaje, tělesné složení, porodní parametry, stravovací a pohybové návyky.